

รายการ : หนังสือปิดคดีกับ สนช.

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของ

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดย : นางสาวภรณ์ทิลา กิติโยดม นิตกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบ พระราชกำหนดฉบับนี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเรือไทย

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการบังคับใช้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ เพื่อปรับปรุงระบบการจดทะเบียนเรือประมง สิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบของเจ้าของเรือหรือผู้ครอบครองเรือประมง ตลอดจนบทลงโทษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำความผิด และเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการทำการประมงสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนและเป็นระบบอันเป็นการยกระดับมาตรฐานการประมงของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และโดยที่การดำเนินการดังกล่าวต้องกระทำให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็วเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทำการประมงได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

๑.๓ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเนื้อหารวมจำนวน ๗ มาตรา สรุปลักษณะสำคัญ ได้ดังนี้

๑.๓.๑ กำหนดให้ในกรณีที่เรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้วได้สูญหายไป ถูกขโมยยึด ถูกเพลิงไหม้โดยสิ้นเชิง อับปาง ทำลายหรือถูกละทิ้ง ให้เจ้าของเรือแจ้งแก่นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรื่อนั้นพร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐาน ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ตนทราบเหตุการณ์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนด

๑.๓.๒ กำหนดให้เพิ่มความเข้มงวด ๖/๑ เรือประมง มาตรา ๕๔/๑ มาตรา ๕๔/๒ มาตรา ๕๔/๓ มาตรา ๕๔/๔ มาตรา ๕๔/๕ มาตรา ๕๔/๖ มาตรา ๕๔/๗ มาตรา ๕๔/๘ มาตรา ๕๔/๙ และมาตรา ๕๔/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑

๑.๓.๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “เรือประมง” ให้หมายความว่า เรือทุกขนาดที่ใช้หรือเจตนาจะใช้ หรือมีหรือติดตั้งเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ทำการประมง เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำในทางการค้า และคำว่า “เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ” ให้หมายความว่า เรือขนถ่ายสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

๑.๓.๒.๒ กำหนดให้ในการขอจดทะเบียนเรือไทยสำหรับเรือประมง นอกจากต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนเรือไทย ผู้ขอจดทะเบียนต้องได้รับหนังสือรับรองเพื่อประกอบการยื่นคำขอต่อนายทะเบียนเรือ

๑.๓.๒.๓ กำหนดให้การขอเปลี่ยนแปลงประเภทของเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ การขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตัวเรือหรือเครื่องจักรของเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ และการขอโอนกรรมสิทธิ์เรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือยื่นคำขอ อนุญาตต่อนายทะเบียนเรือ โดยให้นำความในมาตรา ๕๔/๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

๑.๓.๒.๔ กำหนดให้ในกรณีมีความจำเป็นต้องควบคุมจำนวนเรือสำหรับการประมงเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือปราบปรามการทำประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง หรือเมื่อได้รับแจ้งการงดการออกใบอนุญาตทำการประมง จากกรมประมง หรือเรือที่ใช้ทำการประมงเกินจำนวนที่คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ กำหนด ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศงดการจดทะเบียนเรือประมงเป็นการชั่วคราวได้คราวละไม่เกิน ๒ ปี

๑.๓.๒.๕ กำหนดกรณีที่ทำให้นายทะเบียนเรือมีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนเรือไทยโดยบันทึกเหตุแห่งการเพิกถอน และจำหน่ายทะเบียนเรือไทยออกจากสมุดทะเบียนเรือไทย

๑.๓.๒.๖ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่ถูกเพิกถอนทะเบียนเรือไทยตามมาตรา ๕๔/๕ ต้องแจ้งจุดจอดเรือภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือถึงการถูกเพิกถอนทะเบียนเรือไทยให้เจ้าท่าทราบ และให้ส่งคืนใบทะเบียนและใบอนุญาตใช้เรือภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือดังกล่าว จากนายทะเบียนเรือ รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอื่นใด ตามที่เจ้าท่ากำหนด

๑.๓.๒.๗ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายเรือจากจุดจอดเรือตามที่ได้แจ้ง หรือกำหนดตามมาตรา ๕๔/๖ หรือปลด รื้อถอน ทำให้เสียหาย หรือทำลายเครื่องมือควบคุมเรือ หรือเครื่องมืออย่างใด ๆ รวมทั้งเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ตามมาตรา ๕๔/๖ วรรคสอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้

๑.๓.๒.๘ กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น เจ้าท่าอาจจัดให้มีการดูแลรักษาเรือประมง หรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่ถูกเพิกถอนทะเบียนเรือไทย หรือมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนดูแลรักษาก็ได้ โดยให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากเจ้าของเรือ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๑.๓.๒.๙ กำหนดให้เรือประมงที่เจ้าของเรือประสงค์จะแยกชิ้นส่วนหรือทำลายเรือจะต้องมีหนังสือรับรองจากกรมประมง และต้องจัดทำแผนดำเนินการและได้รับอนุมัติแผนดำเนินการจากเจ้าท่า

๑.๓.๒.๑๐ กำหนดให้เจ้าของเรืออาจแจ้งงดใช้เรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือเปลี่ยนประเภทเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำเป็นเรืออื่น หรือเรืออื่นเป็นเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำต่อนายทะเบียนเรือ ก่อนวันที่นายทะเบียนเรือมีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนเรือไทยและจำหน่ายทะเบียนเรือไทยออกจากสมุดทะเบียนเรือไทย เพื่อประโยชน์ในการคงไว้ซึ่งทะเบียนเรือไทย

๑.๓.๓ กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจกระทำการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ที่มีโทษปรับทางปกครองหรือมีโทษทางอาญาที่เป็นโทษปรับสถานเดียว

๑.๓.๔ กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๘ บทกำหนดโทษ มาตรา ๖๒ ทวิ มาตรา ๖๒ ตริ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๓ ทวิ มาตรา ๖๓ ตริ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๗/๑ และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๓.๔.๑ กำหนดบทลงโทษต้องชำระค่าปรับทางปกครองแก่ผู้กระทำความผิดฐานเปลี่ยนประเภทของเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตัวเรือหรือเครื่องจักรของเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔/๓ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔/๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๔/๙ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่ได้มีการแจ้งไว้ตามมาตรา ๕๔/๑๐

๑.๓.๔.๒ กำหนดบทลงโทษต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท แก่ผู้โอนกรรมสิทธิ์เรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำโดยไม่ได้นำดำเนินการทางทะเบียน

๑.๓.๔.๓ กำหนดให้กรณีถ้าผู้ถูกปรับตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๔ ไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง ให้เจ้าท่ามีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง ในกรณี ถ้าศาลพิพากษาให้ชำระค่าปรับทางปกครอง หากผู้นั้นไม่ชำระค่าปรับทางปกครองภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อชดใช้แทนค่าปรับทางปกครอง แต่มีให้นำมาตรการกักขังแทนค่าปรับมาใช้แก่ผู้นั้น

๑.๓.๔.๔ กำหนดให้ในกรณีถ้าการกระทำความผิดซึ่งมีโทษปรับทางปกครองเป็นความผิดต่อเนื่องและเจ้าท่าได้พิจารณาสั่งลงโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดนั้น ผู้กระทำต้องชำระค่าปรับรายวันอีกนับแต่วันที่คำสั่งลงโทษปรับทางปกครองดังกล่าว ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

๑.๓.๔.๕ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติถูกต้องหรือได้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ภายในระยะเวลา ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งตามมาตรา ๖๓ วรรคสอง ให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นค่าปรับตามมาตรา ๖๖ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗)

๑.๓.๔.๖ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย นิติบุคคลซึ่งสามารถถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็น

เรือไทยได้ตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๗ ทวิ หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งสามารถ
ถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ ซึ่งฝ่าฝืนมาตรา ๗ ตริ หรือ มาตรา ๗
จัตวา

๑.๓.๔.๗ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๖๘ เป็นนิติ
บุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือ
ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่
บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุ
ให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘

๑.๓.๔.๘ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ
ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม มาตรา ๑๙
มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ วรรคสอง มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๙
วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘
วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๔/๓ วรรคสอง

๑.๓.๔.๙ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท แก่นิติบุคคลซึ่งถือกรรมสิทธิ์
เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทย ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ ทวิ (๑)

๑.๓.๔.๑๐ กำหนดโทษปรับเป็นรายวันแก่นิติบุคคลซึ่งถือกรรมสิทธิ์
เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ทวิ (๒)

๑.๓.๔.๑๑ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ควบคุมเรือที่ฝ่าฝืน
บทบัญญัติมาตรา ๔๙

๑.๓.๔.๑๒ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ แก่ผู้ควบคุมเรือในกรณีที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๗ เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด
ตามมาตรา ๔๗ ทวิ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๖)

๑.๓.๔.๑๓ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ แก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๘

๑.๓.๔.๑๔ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ แก่เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๓

๑.๓.๔.๑๕ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัด หรือแก้ไขสารที่เป็นอันตราย
ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืน
สู่สภาพเดิมด้วย แก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๓/๑

๑.๓.๔.๑๖ กำหนดให้ในกรณีที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๗ หรือ
มาตรา ๕๑ ศาลจะสั่งริบเรือ เครื่องประกอบเรือ ผลประโยชน์ที่ได้จากเรือนั้น และวัตถุที่ใช้ทำการ
ฝ่าฝืนนั้นเสียก็ได้

๑.๓.๔.๑๗ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ที่ฝ่าฝืนตาม
มาตรา ๕๔/๗

๑.๓.๔.๑๘ กำหนดให้เมื่อเจ้าทำได้กระทำการเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๑ สำหรับความผิดที่บัญญัติในส่วนนี้แล้ว และผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่เจ้าทำเปรียบเทียบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในคราวการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๑ ในวันศุกร์ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้ลงมติให้พระราชกำหนด มีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

หากท่านผู้ใดประสงค์รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชกำหนดฉบับนี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภาและหน่วยประสานงานราชการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕
